

5. Závěry

Podle celkových výsledků průzkumu je možné shrnout, že oba dva sledované národní parky se lišily vzhledem k charakteru turistiky na jejich území. Dlouhodobé a opakované návštěvy převažovaly na Šumavě v roce 1998 i v roce 2003, zatímco v Podyjí v roce 2000 byla absolutní převaha prvně přijíždějících návštěvníků, kteří zůstávali jeden den. Intenzita turistického ruchu byla vnímána rušivě zejména místními obyvateli v obou sledovaných letech na Šumavě a i v NP Podyjí zaznívaly vůči intenzitě turistického ruchu negativní hlasy místních obyvatel oproti názorům turistů. Počet turistů na Šumavě byl vnímán skupinami respondentů jako rostoucí v obou sledovaných letech. Proto by v obou národních parcích měla být změřena a vyhodnocena nosná kapacita území, aby se předešlo či nedocházelo k negativním vlivům nadměrného turistického zatížení. Mezi názory a postoji místních obyvatel na Šumavě v roce 1998 a v Podyjí v roce 2000 bylo statisticky prokázáno více rozdílů nežli mezi oběma pozorováními na Šumavě. Bylo prokázáno, že místní obyvatelé obou sledovaných oblastí nebyli zaměstnáni ve službách vázaných na cestovní ruch ani přímo nepodnikali v turistickém ruchu. Místní obyvatelé se také nepodíleli na udržitelném rozvoji obou území. Více negativních názorů místních obyvatel na národní park bylo zjištěno na Šumavě, ale mezi dvěma lety došlo ke zlepšení. Kůrovcová kalamita byla jmenována turisty, místními obyvateli a většinou starostů jako nejviditelnější ekologický problém v NP Šumava. Žádný takový konkrétní problém nebyl identifikován respondenty v NP Podyjí. Více konfliktních názorů bylo identifikováno mezi postoji respondentů na Šumavě v obou sledovaných letech nežli mezi názory respondentů na Šumavě v roce 1998 a v Podyjí v roce 2000. V závěru práce uvádím několik doporučení pro vrcholový management národního parku a představitele místních samospráv.

6. Literatura

Amberger, A., Brandenburg, C., & Muhar, A. (eds.), 2002. *Monitoring and Management of Visitor Flows in Recreational and Protected Areas*. Austria: Bodenkultur University Vienna, 485 pp.

Borrini-Feyerabend, G., Kothari, A., & Oviedo, G., 2004. *Indigenous and Local Communities and Protected Areas: Towards equity and enhanced conservation*. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK. xviii + 111 pp.

Ceballos-Lascuráin, H., 1996. *Tourism, ecotourism and protected areas: The state of nature-based tourism around the world and guidelines for its development*. IUCN, Gland, Switzerland, and Cambridge, UK. xiv + 301 pp.

Čiháň, M., Tancošová, Z., & Třebický, V., 2000. Národní park Šumava a vybrané aspekty jeho udržitelného rozvoje – hodnocení místními obyvateli /obce Borová Lada, Horská Kvilda, Kvilda, Modrava, Filipova Hut, Smí a Prášíly/. (The Sumava National Park and selected aspects of its sustainable development – evaluation by the local people /communities of Borova Lada, Horská Kvilda, Kvilda, Modrava, Filipova Hut, Smí a Prášíly/). *Silva Gabreta*, 5, 195-216.

Čiháň, M., Třebický, V., & Novák, J., 2001. Selected indicators of sustainable tourism in the central part of the Sumava National Park and Biosphere Reserve. *Silva Gabreta*, 6, 295-304.

Čiháň, M., Třebický, V., & Tancošová, Z., 1999. Udržitelný turismus a jeho monitoring v jádrové zóně Národního parku a biosférické rezervaci Šumava. (Sustainable tourism monitoring in the core zone of the Sumava National Park and Biosphere Reserve). *Silva Gabreta*, 3, 229-242.

Farrell, T.A., & Marion, J.L., 2001. Identifying and assessing ecotourism visitor impacts at eight protected areas in Costa Rica and Belize. *Environmental Conservation*, 28 (3), 215-225.

FNNPE. 1993. *Loving them to Death? Sustainable tourism in Europe's Nature and National Parks*. Grafenau, Germany: FNNPE (Federation of Nature and National Parks in Europe), 96 pp.

GFANC (German Federal Agency for Nature Conservation) (ed.), 1997. *Biodiversity and tourism: Conflicts on the world's seacoasts and strategies for their solution*. Berlin, Heidelberg, Germany: Springer-Verlag. pp 343